

Arrest

nr. 342 857 van 16 maart 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat T. MOSKOFIDIS
Eindgracht 1
3600 GENK

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Bosnische nationaliteit te zijn, op 5 november 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 20 oktober 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gezien het verzoek en de instemming om gebruik te maken van de louter schriftelijke procedure met toepassing van artikel 39/73-2 van voormelde wet.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster, die verklaart van Bosnische nationaliteit te zijn, komt volgens haar verklaringen België binnen op 29 april 2024 en verzoekt op 30 april 2024, samen met haar echtgenoot, een eerste keer om internationale bescherming. Dit verzoek werd afgesloten omdat verzoekster naar Duitsland ging en daar een verzoek om internationale bescherming indiende.

1.2. Nadat Duitsland oordeelde dat België verantwoordelijk was voor de behandeling van haar verzoek om internationale bescherming, komt verzoekster België opnieuw binnen op 25 september 2024 en verzoekt zij hier, opnieuw samen met haar echtgenoot, de volgende dag een tweede keer om internationale bescherming. Op 7 februari 2025 beslist de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) tot de kennelijke ongegrondheid van het verzoek. Het hiertegen ingestelde beroep wordt door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) verworpen bij arrest nr. 328 719 van 24 juni 2025.

1.3. Zonder België te hebben verlaten, verzoekt verzoekster op 17 september 2025 een derde keer om internationale bescherming. Op 20 oktober 2025 beslist de commissaris-generaal tot de niet-ontvankelijkheid van dit verzoek. Dit is de thans bestreden beslissing, die op 24 oktober 2025 aangetekend ter kennis van verzoekster wordt gebracht, en die luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een Rom, geboren in Sarajevo en heeft u de Bosnische nationaliteit. Toen u 11 of 12 jaar was verhuisden u en uw familie naar Duitsland, waar u een Duldung had. Ongeveer 5 jaar voor uw verzoek om internationale bescherming in België bent u traditioneel gehuwd met G. S. (O.V. x.xxx.xxx). Op 4 augustus 2020 werd jullie zoon E. B. geboren in Keulen. Jullie verlieten Duitsland op 29 april 2024 omdat jullie in Duitsland problemen hadden. Uw partner had immers een gevangenisstraf uitgezeten en medeplichtigen verraden, waarna hun familieleden 25.000 euro van jullie vroegen en jullie in elkaar geslagen hebben. Op 30 april 2024 verzochten jullie voor het eerst om internationale bescherming in België. Jullie keerden terug naar Duitsland, waar jullie op 19 augustus 2024 om internationale bescherming verzochten. Duitsland oordeelde dat België verantwoordelijk was voor jullie verzoek om internationale bescherming, waarna u op 26 september 2024 een tweede verzoek om internationale bescherming indiende in België. U stelde dat u niet naar Bosnië-Herzegovina kon gaan omdat u problemen zou hebben met uw familieleden daar die tegen uw huwelijk zijn doordat uw (ex-)man christen is terwijl u moslim bent. Ook toen u nog in Duitsland was probeerde uw familie u al weg te halen van uw (ex-)man. In Bosnië-Herzegovina zou het erger zijn omdat daar minder wetten zijn dan in Europa. U vreesde ook dat uw familie uw zoon van u zou weghalen. Hierin nam het Commissariaatgeneraal op 7 februari 2025 een weigeringsbeslissing, omdat het feit dat u in Bosnië-Herzegovina geen familie had geen verband hield met de criteria van de Vluchtelingenconventie of met de bepalingen opgenomen in de definitie van subsidiaire bescherming, omdat de geloofwaardigheid van uw problemen met uw familie omwille van de religie van uw (ex-)man op de helling stond, omdat hoe dan ook uit niets bleek dat u bij eventuele door u gevreesde veiligheidsproblemen met derden (zoals eventueel met uw familieleden of met criminelen) in Bosnië-Herzegovina geen of onvoldoende beroep zou kunnen doen op de daar aanwezige autoriteiten en omdat eventuele problemen van discriminatie in Bosnië-Herzegovina niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging of ernstige schade te worden beschouwd. Op 24 juni 2025 werd uw beroep hertegen door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verworpen.

Op 17 september 2025 verzocht u een derde keer om internationale bescherming. U verklaarde sinds augustus 2025 niet meer samen te zijn met G., die momenteel in de gevangenis zit. U herhaalde uw problemen met uw familie omwille van de religie van uw intussen ex-man, waardoor u niet naar Bosnië-Herzegovina, waar u noch uw zoon een toekomst hebben en waar het allemaal criminelen zijn, kan terugkeren. In tegenstelling tot België, waar uw zoon naar school kan gaan en waar hij Nederlands heeft geleerd, kan hij in Bosnië-Herzegovina niet naar school. U legt geen documenten neer.

B. Motivering

Wat betreft de beoordeling in toepassing van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet, moet vooreerst worden opgemerkt dat het Commissariaat-generaal naar aanleiding van uw eerste verzoek om internationale bescherming géén bijzondere procedurele noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigen. Op grond van het geheel van de gegevens die actueel in uw administratief dossier voorhanden zijn, kan worden vastgesteld dat er zich géén bijkomende elementen aandienen noch door u worden aangereikt die hier een ander licht op werpen. Bijgevolg blijft de beoordeling inzake uw eerste verzoek onverkort gelden en kan er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle stukken in uw administratief dossier dient te worden vastgesteld dat uw verzoek niet-ontvankelijk moet verklaard worden.

In overeenstemming met artikel 57/6/2, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet, onderzoekt de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen in geval van een volgend verzoek bij voorrang of er nieuwe elementen of feiten aan de orde zijn, of door de verzoeker zijn voorgelegd, die de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt. Bij gebrek aan dergelijke elementen, verklaart de commissaris-generaal het verzoek niet-ontvankelijk.

Vooreerst dient benadrukt te worden dat het Commissariaat-generaal uw vorig verzoek om internationale bescherming heeft afgesloten met een weigeringsbeslissing, omdat het feit dat u in Bosnië-Herzegovina geen familie had geen verband hield met de criteria van de Vluchtelingenconventie of met de bepalingen opgenomen in de definitie van subsidiaire bescherming, omdat de geloofwaardigheid van uw problemen met uw familie omwille van de religie van uw (ex-)man op de helling stond, omdat hoe dan ook uit niets bleek dat u bij eventuele door u gevreesde veiligheidsproblemen met derden (zoals eventueel met uw familieleden of met criminelen) in Bosnië-Herzegovina geen of onvoldoende beroep zou kunnen doen op de daar aanwezige

autoriteiten en omdat eventuele problemen van discriminatie in Bosnië-Herzegovina niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging of ernstige schade te worden beschouwd. Op 24 juni 2025 werd uw beroep hiertegen door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verworpen. Waar u bij de Raad uw kwetsbaar profiel benadrukte, wees de Raad erop dat uit de beschikbare informatie blijkt dat er in Bosnië-Herzegovina talloze ngo's actief zijn, zoals Vaša Prava en het Helsinki Committee for Human Rights, die niet alleen een belangrijke rol spelen op vlak van humanitaire hulp, maar ook als verdediger van gemarginaliseerde bevolkingsgroepen bij de autoriteiten en het aanmoedigen tot participatie in de bestuursorganen.

U bracht in het kader van uw tweede verzoek geen elementen aan die deze eerdere beslissing kan wijzigen.

U beperkte zich immers voornamelijk tot een verwijzing naar problemen die u reeds in het kader van uw vorig verzoek heeft opgeworpen, met name uw problemen met uw familie omwille van de religie van uw ex-man en omdat u uw hijab niet aandoet en uw verklaring dat het in Bosnië-Herzegovina allemaal criminelen zijn (Verklaring DVZ 2e VIB, vragen 17 en 20). U bracht echter niet het minste element aan waaruit ook maar enigszins zou kunnen blijken dat u bij eventuele problemen met derden bij terugkeer naar Bosnië-Herzegovina er geen of onvoldoende beroep zou kunnen doen op de beschikbare beschermingsmogelijkheden.

Uit de actueel beschikbare informatie aanwezig op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus: BosniëHerzegovina Algemene Situatie van 6 januari 2025**, beschikbaar op https://www.cqvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_bosnie-herzegovina_algemene_situatie_20250106.pdf of <https://www.cqvs.be/nl>) blijkt bovendien nog steeds dat, niettegenstaande (belangrijke) hervormingen nog steeds nodig zijn, o.a. om corruptie verder aan te pakken en de georganiseerde misdaad te bestrijden, de Bosnische autoriteiten voor alle etnische groepen wettelijke mechanismen voor de detectie, vervolging en bestraffing van daden van vervolging garanderen. De rechten van de verdediging zoals het vermoeden van onschuld, de informatieplicht, het recht op een eerlijk en openbaar proces, het recht op een advocaat, het recht om te getuigen en het recht om in beroep te gaan worden ook wettelijk gegarandeerd. Hierbij dient aangestipt te worden dat de bescherming die de nationale overheid biedt daadwerkelijk moet zijn. Zij hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming te bieden tegen elk feit begaan door derden. De autoriteiten hebben de plicht om burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatsverbintenis in. Tevens blijkt uit de informatie van het Commissariaat-generaal dat de werking van de politie zonder meer gericht is op het creëren van een veilige omgeving voor de hele bevolking en dat een aanzienlijk deel van de Bosnische bevolking een zeker vertrouwen tot een hoog niveau van vertrouwen heeft in de politie. Voorts blijkt dat, in het geval de Bosnische politie haar werk in particuliere gevallen niet naar behoren zou uitvoeren, er mogelijkheden zijn die openstaan voor elke burger om eventueel machtsmisbruik door en/of een slecht functioneren van de politie aan te klagen. Wangedrag van politieagenten wordt immers niet zonder meer gedoogd en kan leiden tot sanctionerende maatregelen en/of gerechtelijke vervolging. De civiele autoriteiten hebben daadwerkelijke controle over de veiligheidsdiensten en beschikken over mechanismen om gevallen van misbruik en corruptie te onderzoeken en te bestraffen. Om eventueel machtsmisbruik van politiefunctionarissen en andere vormen van onprofessioneel of onzedig gedrag van politiefunctionarissen doeltreffend te kunnen bestraffen, zijn binnen alle politiekorpsen onderzoekseenheden actief voor interne aangelegenheden. Daarnaast werd binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken het Openbaar Bureau voor Klachten (Public Complaints Bureau) opgericht dat onafhankelijk klachten van burgers over de politie behandelt. Wangedrag van politieagenten kan daarnaast ook gemeld worden via de Crime Busters Hotline. De overheid voorzag tevens in trainingen en handleidingen voor de politie om misbruiken en corruptie tegen te gaan en om het respect voor de mensenrechten te promoten. Verder kan elke Bosniër die meent in zijn/haar rechten te zijn geschaad zich wenden tot de Ombudsdienst (Institution of Human Rights Ombudsman for Bosnia and Herzegovina, dat uit drie ombudspersonen (i.e. een Servische, Kroatische en Bosniak) bestaat die de mensenrechtensituatie in Bosnië-Herzegovina opvolgen. Ook bestaat voor elke burger de mogelijkheid de eventuele onwettelijkheid van zijn of haar arrestatie aan te klagen bij het gerecht. Volledigheidshalve kan worden toegevoegd dat voorzieningen inzake kosteloze rechtsbijstand, verleend door gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties (o.a. Vaša Prava en het Helsinki Committee for Human Rights), in Bosnië aanwezig zijn. Informatie stelt ook nog dat, ofschoon er ook hier nog verdere hervormingen aangewezen zijn, een aantal voornamen stappen werden gezet om corruptie aan te pakken. Zo beschikt Bosnië-Herzegovina sinds 2014 over een Agentschap voor de Preventie van Corruptie en de Coördinatie van de strijd tegen Corruptie (APIK). Dit agentschap ontwikkelde een strategie tegen corruptie en in de daaropvolgende jaren werden ook in de beide entiteiten (RS en FBiH) anticorruptiestrategieën en actieplannen ontwikkeld. Ondanks het adequate institutioneel, wetgevend en strategisch kader op het vlak van corruptiebestrijding, blijft het aantal veroordelingen voor corruptie evenwel laag. Een gebrek aan harmonisatie van de verschillende wettelijke bepalingen op de verschillende bestuursniveaus, wordt hier als het grootste probleem aanzien. De Bosnische overheid wordt bij al het voorgaande bijgestaan door de "OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) Mission to Bosnia and Herzegovina", die

onder meer inzet op trainingen bij politie en gerecht. Naast de gewone rechtsgang en de Ombudsdienst, zijn er ook het ministerie voor Mensenrechten en Vluchtelingen (MHRR) en een aantal ngo's en internationale mensenrechtenorganisaties tot wie burgers die zich in hun rechten miskend voelen zich kunnen wenden. Gelet op het voorgaande meen ik dat er gesteld kan worden dat in geval van eventuele (veiligheids)problemen de in Bosnië opererende autoriteiten aan alle onderdanen ongeacht hun etnische origine voldoende bescherming bieden en maatregelen nemen in de zin van artikel 48/5 van de Belgische Vreemdelingenwet d.d. 15 december 1980.

Betreffende uw reeds in het kader van uw vorig verzoek ingeroepen motief dat noch u noch uw zoon er een toekomst zouden hebben, dat u niet weet waar u er moet gaan en dat uw zoon er niet naar school zou kunnen gaan (Verklaring DVZ 2e VIB, vraag 17), toont de informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus: Bosnië-Herzegovina Algemene Situatie van 6 januari 2025**, beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_bosnieherzegovina_algemene_situatie_20250106.pdf of <https://www.cgvs.be/nl>) nog steeds aan dat heel wat Roma in Bosnië-Herzegovina zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan t.a.v. de Roma (bv. ook de algemene precaire economische toestand in Bosnië-Herzegovina, culturele tradities waardoor meisjes niet naar school worden gestuurd of Roma-kinderen al vroeg van school worden gehaald, ... spelen evenzeer een rol). De Bosnische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, waaronder Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is in Bosnië het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden aanwezig en worden de rechten van de minderheden ook gerespecteerd. De Bosnische overheid beperkt zich niet tot het louter tot stand brengen van de nodige (antidiscriminatie)wetgeving, maar formuleert tevens concrete plannen ter verbetering van de moeilijke sociaal-economische positie en discriminatie inzake gezondheidszorg, onderwijs, tewerkstelling,.... van de Roma. Dit leidde reeds tot vooruitgang op het vlak van burgerlijke registratie en huisvesting. Om de integratie van de Roma in de samenleving te verbeteren worden in Bosnië-Herzegovina vanuit de diverse overheden al vele jaren actieplannen aangenomen die erop gericht zijn de kansen op de arbeidsmarkt en de toegang tot gezondheidszorg, het onderwijs en de huisvesting te verbeteren (bijvoorbeeld de Roma Strategie, de actieplannen voor de periode 2017-2020, 2018-2022 en 2021-2025). Bovendien heeft het land in 2019 ook de Poznan-Verklaring (een verbintenis uit juli 2019 van de Balkanlanden i.v.m. de integratie van Roma) onderschreven. Op federaal en entiteitsniveau zijn er nationale minderheidsraden (Roma Comités) die op regelmatige basis samenkomen. Ook het Ministerie voor Mensenrechten en Vluchtelingen (MHRR) beschermt Roma tegen discriminatie en behandelt hun klachten. Om de implementering en de efficiëntie van de beleidsplannen in verband met de Roma in de westelijke Balkan en ook de principes van goed bestuur en lokale participatie hierbij te ondersteunen, hebben de Raad van Europa en de EU in 2017 samen het zogenoemde ROMACTED-steunprogramma opgezet. Op 20 maart 2018 vond de officiële lancering plaats van het ROMACTED programma in Bijeljina, Brcko, Donji Vakuf, Gradiška, Kakanj, Prnjavor, Travnik, Tuzla, Visoko en Vukosavlje. In de daaropvolgende jaren heeft ROMACTED als drijvende kracht gefungeerd bij het opzetten van workshops met als doel het nationale actieplan lokaal beter te implementeren. Het ROMACTED-programma is gericht op het opbouwen van politieke wil en aanhoudende beleidsbetrokkenheid van lokale autoriteiten om democratisch lokaal bestuur en empowerment van lokale Romagemeenschappen te versterken. Concreet betekent dit ook dat in de periode 2018-2019 een groot aantal lokale initiatieven, samenwerkingsverbanden en synergiën op poten zijn gezet, zoals onder meer initiatieven in verband met huisvesting, energievoorzieningen, onderwijs, en de versterking van onderwijscapaciteiten voor Romakinderen. Op 19 oktober 2021 is in Bosnië-Herzegovina de tweede fase van het ROMACTED-programma "Promoting good governance and Roma empowerment at local level" gelanceerd. Er zijn in Bosnië ook meerdere ngo's actief die de rechten en integratie van Roma verdedigen. Al die organisaties zijn via allerhande projecten actief in de versterking van de sociale, educatieve, professionele, juridische situatie of de gezondheidstoestand van de Roma. Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Bosnische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging dienen te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden moeten het ontzeggen van rechten en de discriminatie van die aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Bosnië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden, waarvan kan aangenomen worden dat er over bericht wordt en/ of dat deze bijgevolg

gedocumenteerd kunnen worden. Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Bosnische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Om dezelfde redenen is er ook geen sprake van een reëel risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet.

Uw verklaring dat uw zoon hier naar school gaat en Nederlands spreekt (Verklaring DVZ 2e VIB, vraag 17), is een motief dat op zich helemaal niet ressorteert onder het toepassingsgebied van de Vluchtelingenconventie, noch onder de definitie van subsidiaire bescherming. Een beslissing tot erkenning als vluchteling of een toekenning van het subsidiaire beschermingsstatuut kan niet worden genomen enkel en alleen op grond van een verblijf en integratie in België. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen is enkel bevoegd uw eventueel risico bij een terugkeer naar uw land van herkomst te beoordelen.

Gelet op het voorgaande brengt u geen nieuwe elementen of feiten aan die de kans aanzienlijk groter maken dat u voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt. Evenmin beschikt het Commissariaat-generaal over dergelijke elementen.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk in de zin van artikel 57/6/2, § 1 van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig uw aandacht op het feit dat tegen deze beslissing een schorsend beroep kan worden ingediend overeenkomstig artikel 39/70, 1e lid van de Vreemdelingenwet.

Dit beroep dient te worden ingediend binnen een termijn van 10 dagen na de kennisgeving van de beslissing.

Indien u zich echter op het ogenblik van uw aanvraag in een situatie van vasthouding of detentie bevond of ter beschikking was gesteld van de regering dient het beroep ingediend te worden binnen een termijn van 5 dagen na de kennisgeving van de beslissing (artikel 39/57, § 1, 2e lid, 3° van de Vreemdelingenwet samen gelezen met artikel 74/8 of 74/9 van dezelfde wet).

Ik breng de minister en haar gemachtigde ervan op de hoogte dat er, in het licht van de voorgaande vaststellingen en rekening houdend met alle relevante feiten in verband met de verzoeken om internationale bescherming van betrokkene en met het volledige administratieve dossier, geen element bestaat waaruit kan blijken dat een verwijdering of terugnrijving van betrokkene naar zijn land van nationaliteit of van gewoonlijk verblijf het nonrefoulementbeginsel zou schenden in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet.

(...)"

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

2.1.1. In wat zich aandient als een enig middel, beroept verzoekster zich op de schending van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet). Uit een lezing van het verzoekschrift kan met enige welwillendheid worden afgeleid dat verzoekster tevens de schending aanvoert van de materiële motiveringsplicht.

Verzoekster vangt haar betoog aan door te stellen dat zij tot de Roma-minderheid in Bosnië-Herzegovina behoort en dat onafhankelijke bronnen erop wijzen dat deze minderheid de meest achtergestelde en meest kwetsbare minderheid in het land is. Zij citeert vervolgens verschillende dergelijke bronnen.

Verder benadrukt zij dat zij een Roma-vrouw is die een traditioneel huwelijk heeft gesloten met een man van een andere religie, daar zij moslim en hij christen is, dat haar familie hier tegen was, dat er zelfs al in Duitsland sprake was van intimidatie en zij haar toen al probeerden weg te halen bij haar ondertussen ex-man. Zij besluit dat deze feiten aantonen dat haar terugkeer gepaard zou gaan met een concrete vrees voor familiale druk en geweld.

Vervolgens stelt verzoekster dat zij moeder is van een minderjarige zoon die in België onderwijs volgt en de Nederlandse taal leert. Volgens haar zou een terugkeer naar Bosnië-Herzegovina ernstige gevolgen kunnen hebben op zijn educatieve en persoonlijke ontwikkeling en zou deze terugkeer voor hem een terugval betekenen naar een omgeving waarin Roma-kinderen op grote achterstanden stuiten wat betreft onderwijs,

kansen en gezondheid. Onder verwijzing naar een publicatie van UNICEF, stelt zij dat gegevens van UNICEF aantonen dat Roma-kinderen systematisch achtergesteld zijn. Zij besluit dat een terugkeer voor haar kind een reële kans betekent op onderwijsuitval, taalachterstand en sociaal isolement, hetgeen in strijd is met de artikelen 3 en 28 van het Internationaal verdrag inzake de Rechten van het Kind, ondertekend te New York op 20 november 1989 (hierna: het Kinderrechtenverdrag), zijnde “*het beste belang van het kind*” en het recht op onderwijs.

Waar de commissaris-generaal meent dat er beschermingsmogelijkheden aanwezig zijn in Bosnië-Herzegovina, onder meer via ngo's zoals als *Vaša Prava* en *het Helsinki Committee for Human Rights*, betoogt verzoekster dat het enkele bestaan van ngo's onvoldoende is om te concluderen dat een individueel persoon effectief beschermd wordt. Zij vervolgt dat de context van discriminatie van Roma structureel is, dat effectieve en individuele beschermingsmogelijkheden, zoals toegankelijke en betrouwbare autoriteiten, vaak ontbreken, dat rapporten tonen dat Roma geconfronteerd worden met uitsluiting en dat toegang tot diensten sterk beperkt is. Zij voegt hieraan toe dat, hoewel Bosnië-Herzegovina formeel beschikt over antidiscriminatie wetten en ngo's er actief zijn, Roma geen effectieve toegang hebben tot essentiële bescherming. Onder verwijzing naar een rapport van *Human Rights Watch*, stelt zij dat deze organisatie concludeert dat Roma in Bosnië-Herzegovina substantieel belemmerd worden in hun toegang tot onderwijs, gezondheid en werk en dat de politieke structuur hen uitsluit. Verder benadrukt zij in deze dat zij een alleenstaande moeder is van een minderjarig schoolgaand kind, waardoor zij in een zeer kwetsbare situatie zit. Zij besluit dat een terugkeer naar haar land van herkomst voor haar en haar zoon gepaard gaat met een aanzienlijk en individueel risico op onvoldoende toegang tot bescherming tegen geweld, discriminatie en sociale uitsluiting.

Tot slot betoogt zij dat een combinatie van factoren – zijnde haar Roma-afkomst, het feit dat zij een vrouw is, haar interreligieus huwelijk met familiedruk, het feit dat zij een alleenstaande moeder is met een minderjarige zoon die zich in België integreert – haar in een uitzonderlijke situatie brengt waarbij terugkeer kan leiden tot onaantvaardbare gevolgen. Zij voegt hieraan toe dat recente gegevens aantonen dat Roma-kinderen in Bosnië-Herzegovina zich in aanzienlijk slechtere uitgangspositieve bevinden en dat het onder deze omstandigheden redelijk is om te stellen “*dat terugkeer een risico op ernstige schade voor haar en haar zoon met zich meebrengt, namelijk onderwijsachterstand, uitsluiting, sociale marginalisering, geweld en gerechtvaardigd*”.

2.1.2. Op basis van hetgeen voorafgaat, vraagt verzoekster de Raad in hooforde om haar de vluchtelingenstatus toe te kennen, in ondergeschikte orde om haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en “*in de meest ondergeschikte orde*” om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier naar het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het commissariaat-generaal) terug te sturen voor bijkomend onderzoek.

2.2. Stukken

Verzoekster voegt ter staving van haar betoog, benevens de in het verzoekschrift aangehaalde en geciteerde informatie, geen bijkomende stukken bij het voorliggende verzoekschrift.

2.3. Beoordeling van het beroep

2.3.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutive kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoekster daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

2.3.2. Waar verzoekster – wat betreft haar minderjarige zoon – verwijst naar “*het beste belang van het kind*” en naar artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag, beaamt de Raad dat het hoger belang van het kind een doorslaggevende overweging vormt tijdens het onderzoek van het verzoek om internationale bescherming van een minderjarige, zoals artikel 57/1, § 4, van de Vreemdelingenwet voorschrijft. Anderzijds mag niet worden vergeten dat het de commissaris-generaal, en ook de Raad, in het kader van het asielcontentieux, enkel toekomt inhoudelijk na te gaan of een vreemdeling voldoet aan de voorwaarden, bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, opdat hem of haar de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus kan worden toegekend. *In casu* komt hierbij nog de vereiste dat de commissaris-generaal, conform artikel 57/6, § 3, eerste lid, 6°, van de Vreemdelingenwet, eerst moet nagaan of hij het beschermingsverzoek van de minderjarige verzoekster al dan niet ontvankelijk kan verklaren. De

commissaris-generaal en de Raad zouden hun bevoegdheid te buiten gaan mochten zij een vreemdeling die niet voldoet aan de voorwaarden van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet of aan de ontvankelijkheidsvoorwaarde in artikel 57/6, § 3, eerste lid, 6°, van de Vreemdelingenwet toch als vluchteling erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toekennen. In het kader van een beschermingsverzoek, *quod in casu*, dient de afweging van het belang van de minderjarige vreemdeling dan ook enkel te worden beoordeeld binnen de definitie van vluchteling en de voorwaarden voor subsidiaire bescherming, alsook binnen de ontvankelijkheidsvoorwaarde, gesteld in artikel 57/6, § 3, eerste lid, 6°, van de Vreemdelingenwet. Het beginsel van het “*belang van het kind*” is in die zin in het specifieke kader van zogenaamde asielcontentieux dan ook beperkt, zoals ook de Raad van State aanhaalde in zijn arrest nr. 223.630 van 29 mei 2013. Het recht van het kind om in aanmerking te komen voor internationale bescherming (samen met of onafhankelijk van zijn ouders), zoals ook vermeld in artikel 22 van het Kinderrechtenverdrag, vloeit niet voort uit het kind-zijn als dusdanig, maar een kind heeft, net als ieder ander, het recht om in aanmerking te komen als hij of zij voldoet aan de insluitingscriteria.

2.3.3. De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Dit onderdeel van het enig middel zal dan ook vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

2.3.4. Verzoekster betwist de bestreden beslissing in het geheel niet waar terecht wordt gesteld dat het commissariaat-generaal naar aanleiding van haar eerste twee verzoeken om internationale bescherming geen bijzondere procedurele noden in haar hoofde heeft kunnen vaststellen die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigen, dat er zich actueel geen bijkomende elementen aandienen, noch worden aangereikt die hier een ander licht op werpen en dat de vorige beoordeling bijgevolg onverkort blijft gelden en dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat haar rechten gerespecteerd werden en dat zij in de gegeven omstandigheden heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen.

2.3.5. Verzoekster dient beroep in tegen de beslissing van de commissaris-generaal van 20 oktober 2025, getiteld “*niet-ontvankelijk verzoek (volgend verzoek)*”, waarbij haar huidig, derde, verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk wordt verklaard in de zin van artikel 57/6/2, § 1, eerste lid, van de Vreemdelingenwet.

Artikel 57/6/2, § 1, eerste lid, van de Vreemdelingenwet, in toepassing waarvan de bestreden beslissing is genomen, luidt als volgt:

“Na ontvangst van het volgend verzoek dat door de minister of diens gemachtigde werd overgezonden op grond van artikel 51/8, onderzoekt de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen bij voorrang of er nieuwe elementen of feiten aan de orde zijn, of door de verzoeker zijn voorgelegd, die de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt. Bij gebrek aan dergelijke elementen of feiten verklaart de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen het verzoek niet-ontvankelijk. In het andere geval, of indien de verzoeker voorheen enkel het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing tot beëindiging bij toepassing van artikel 57/6/5, § 1, 1°, 2°, 3°, 4° of 5° verklaart de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen het verzoek ontvankelijk.”

Om een volgend verzoek om internationale bescherming ontvankelijk te kunnen verklaren, moeten er derhalve nieuwe elementen aanwezig zijn die de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker om internationale bescherming in aanmerking komt voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van diezelfde wet.

Hierbij kan nuttig worden verwezen naar het arrest van 10 juni 2021 waarin het Hof van Justitie (HvJ 10 juni 2021, LH/Staatssecretaris voor Justitie en Veiligheid, C-921/19) verduidelijkt dat artikel 40, leden 2 en 3, van de richtlijn 2013/32 voorziet in een behandeling van volgende verzoeken in twee stappen. In het kader van de eerste, voorafgaande stap wordt nagegaan of deze verzoeken ontvankelijk zijn, terwijl in de tweede stap die verzoeken ten gronde worden onderzocht. Deze eerste stap omvat eveneens twee fasen, waarbij in elke fase andere, door diezelfde bepaling vastgestelde ontvankelijkheidsvoorwaarden worden onderzocht (HvJ 10 juni 2021, nrs. 34-35).

In een eerste fase wordt een volgend verzoek onderworpen aan een voorafgaand onderzoek om uit te maken of er nieuwe elementen of bevindingen aan de orde zijn of door de verzoeker zijn overgelegd (HvJ 10 juni 2021, nr. 36). Er wordt in deze fase enkel getoetst of er elementen of bevindingen bestaan die niet werden onderzocht in het kader van de op het vorige verzoek genomen beslissing en waarop die beslissing – die gezag van gewijsde heeft – niet kon worden gebaseerd (HvJ 10 juni 2021, nr. 50). In het arrest van 9 september 2021 verduidelijkt het Hof van Justitie dat dit elementen of bevindingen omvat die zich hebben

voorgedaan na de definitieve beëindiging van de procedure die betrekking had op het vorig verzoek, alsook de elementen of bevindingen die reeds bestonden vóór de beëindiging van de procedure, maar waarop de verzoeker zich niet heeft beroepen (HvJ 9 september 2021, XY/ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl, C-18/20, nr. 44).

Slechts indien er daadwerkelijk sprake is van dergelijke nieuwe elementen of bevindingen ten opzichte van het eerste verzoek om internationale bescherming, wordt in de tweede fase het onderzoek van de ontvankelijkheid van het volgende verzoek voortgezet overeenkomstig artikel 40, lid 3, van de richtlijn 2013/32. In deze tweede fase wordt nagegaan of die nieuwe elementen en bevindingen de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker in aanmerking komt voor erkenning als persoon die internationale bescherming geniet (HvJ 10 juni 2021, nr. 37).

De Raad herinnert eraan dat hij niet de bevoegdheid heeft om opnieuw uitspraak te doen over elementen die reeds in beslissingen met betrekking tot eerdere verzoeken om internationale bescherming werden beoordeeld en die, gelet op het feit dat de desbetreffende beslissingen niet binnen de wettelijk bepaalde termijn werden aangevochten of een beroep ertegen werd verworpen, als vaststaand moeten worden beschouwd, tenzij de verzoeker nieuwe elementen of feiten aanbrengt of aan de orde zijn die afbreuk doen aan de determinerende motieven van de eerdere weigeringsbeslissing, of wanneer de verzoeker nieuwe elementen aanbrengt die afbreuk doen aan de essentie van een eerdere weigeringsbeslissing. Dit neemt echter niet weg dat de Raad bij de beoordeling van een volgend verzoek om internationale bescherming rekening mag houden met alle feitelijke elementen, ook met elementen die resulteren uit verklaringen die gedurende de behandeling van een vorig verzoek om internationale bescherming zijn afgelegd.

De voorbereidende werken verduidelijken verder dat de kans onder meer aanzienlijk groter wordt wanneer de verzoeker om internationale bescherming nieuwe elementen of feiten aanbrengt of aan de orde zijn die afbreuk doen aan de determinerende motieven van de eerdere weigeringsbeslissing of wanneer de veiligheids- of mensenrechtensituatie in het land van herkomst van de verzoeker dermate is gewijzigd dat er zich in voorliggend geval een nood aan internationale bescherming opdringt. De kans wordt daarentegen niet aanzienlijk groter wanneer de nieuw aangereikte elementen *an sich* bijvoorbeeld niet bewijsvoerend voorkomen omdat de bijkomende verklaringen incoherent of ongeloofwaardig zijn of wanneer de nieuwe stukken duidelijke inhoudelijke of vormelijke gebreken vertonen.

De kans wordt evenmin aanzienlijk groter wanneer de nieuwe elementen of bevindingen bijvoorbeeld louter een aanvulling vormen van een situatie die voordien niet betwist, doch ongegrond bevonden werd, slechts betrekking hebben op elementen die niet de essentie van een eerdere weigeringsbeslissing uitmaken, een voortzetting vormen van een relaas dat op diverse wezenlijke punten ongeloofwaardig werd bevonden, louter algemeen van aard zijn, geen verband leggen met de individuele omstandigheden van de verzoeker om internationale bescherming en anderszins evenmin aantonen dat de algemene situatie van aard is om een beschermingsstatus te wettigen (*Parl.St. Kamer, 2012-2013, nr. 53 2555/001, 23-24*).

2.3.6. Verzoekster verwijst in het kader van haar huidig, derde, verzoek om internationale bescherming naar haar problemen met haar familie omwille van de religie van haar ex-man en omdat zij haar *hijab* niet aandoet en herhaalt haar verklaring dat het in Bosnië-Herzegovina allemaal criminelen zijn. Daarnaast verklaart zij dat zij en haar zoon er geen toekomst hebben, dat zij niet weet waar zij er naartoe moet gaan en dat haar zoon er niet naar school zou kunnen gaan. Eveneens verklaart zij niet langer samen te zijn met haar ex-man, die in de gevangenis zit. Tot slot verklaart verzoekster dat zij in België gewerkt heeft en dat haar zoon in België naar school kan gaan en Nederlands leert (administratief dossier, verklaring volgend verzoek *d.d.* 9 oktober 2025).

De kernvraag is of deze elementen niet alleen kunnen worden gekwalificeerd als nieuw element, maar ook als nieuwe elementen die de kans aanzienlijk groter maken dat verzoekster voor erkenning als vluchteling of voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus in aanmerking komt.

Volledigheidshalve dient te worden benadrukt dat verzoekster noch tijdens de administratieve procedure, noch tijdens de onderhavige beroepsprocedure enig stuk ter staving van haar huidig beschermingsverzoek voorlegt.

2.3.7. In de bestreden beslissing wordt op omstandige wijze gemotiveerd dat het volgende, derde, verzoek om internationale bescherming van verzoekster niet-ontvankelijk moet worden verklaard omdat verzoekster geen nieuwe elementen of feiten aanbrengt die de kans aanzienlijk groter maken dat zij voor erkenning als vluchteling, in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, of voor subsidiaire bescherming, in de zin van artikel 48/4 van dezelfde wet, in aanmerking komt en dat het commissariaat-generaal evenmin over dergelijke elementen beschikt.

Uit de lezing van het verzoekschrift blijkt weliswaar dat verzoekster het niet eens is met de motieven van de bestreden beslissing, doch de Raad stelt vast dat zij in wezen niet verder komt dan het herhalen van haar vrees en eerder afgelegde verklaringen, het volharden in het beschikken over nieuwe elementen, het formuleren van algemene beweringen en het bekritisieren van de gevolgtrekkingen van de commissaris-generaal, waarmee zij echter de gedane bevindingen niet weerlegt, noch ontkracht.

2.3.8. In eerste instantie treedt de Raad de commissaris-generaal bij dat verzoekster zich in het kader van haar huidig beschermingsverzoek beroept op elementen die zij reeds aanhaalde in het kader van haar tweede beschermingsverzoek, zijnde haar problemen met haar familie omwille van haar ex-man, haar vrees dat iedereen in haar land van herkomst criminelen zijn en haar bewering dat zij en haar zoon geen toekomst hebben in Bosnië-Herzegovina.

In deze wijst de Raad erop dat de commissaris-generaal op 7 februari 2025 besloot tot de kennelijke ongegrondheid van dit tweede verzoek en haar internationale bescherming weigerde. Dit onder meer omdat het feit dat zij in Bosnië-Herzegovina geen familie had geen verband hield met de criteria van het Verdrag van Genève of met de definitie van subsidiaire bescherming, omdat de geloofwaardigheid van haar problemen met haar familie omwille van de religie van haar (ex-)man op de helling stond, omdat hoe dan ook uit niets bleek dat zij bij eventuele door haar gevreesde veiligheidsproblemen met derden (zoals eventueel met haar familieleden of met criminelen) in Bosnië-Herzegovina geen of onvoldoende beroep zou kunnen doen op de daar aanwezige autoriteiten en omdat eventuele problemen van discriminatie in Bosnië-Herzegovina niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging of ernstige schade te worden beschouwd. De Raad heeft bij arrest nr. nr. 328 719 van 24 juni 2025 deze beoordeling bevestigd. Waar zij in het kader van de beroepsprocedure van dit beschermingsverzoek voor wat betreft de vraag naar het voorhanden zijn van nationale bescherming in haar hoofde haar kwetsbaar profiel benadrukte, wees de Raad er ook op dat uit de beschikbare informatie blijkt dat er in Bosnië-Herzegovina talloze ngo's actief zijn, zoals *Vaša Prava* en het *Helsinki Committee for Human Rights*, die niet alleen een belangrijke rol spelen op het vlak van humanitaire hulp, maar ook als verdediger van gemarginaliseerde bevolkingsgroepen bij de autoriteiten en het aanmoedigen tot participatie in de bestuursorganen. Verzoekster diende tegen het voormelde arrest van de Raad geen cassatieberoep in bij de Raad van State. Derhalve geniet dit arrest, voor wat betreft de hierin gedane vaststellingen en beoordeling, te dezen kracht en gezag van gewijsde.

De Raad benadrukt dat de commissaris-generaal bij de beoordeling van nieuw aangevoerde gegevens dient na te gaan of de aangevoerde gegevens "*nieuw*" zijn in de zin dat zij "*de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt*", m.a.w. of ze van die aard zijn dat ze tot een andere beslissing kunnen leiden dan de weigering van een eerder verzoek om internationale bescherming. De Raad herinnert er voorts aan dat hij niet de bevoegdheid heeft om opnieuw uitspraak te doen over elementen die reeds in beslissingen met betrekking tot eerdere verzoeken om internationale bescherming werden beoordeeld en die, gelet op het feit dat de desbetreffende beslissingen niet binnen de wettelijk bepaalde termijn werden aangevochten of een beroep ertegen werd verworpen, als vaststaand moeten worden beschouwd, tenzij de verzoeker nieuwe elementen of feiten aanbrengt of aan de orde zijn die afbreuk doen aan de determinerende motieven van de eerdere weigeringsbeslissing. Dit neemt echter niet weg dat de Raad bij de beoordeling van een volgend verzoek om internationale bescherming rekening mag houden met alle feitelijke elementen, ook met elementen die resulteren uit verklaringen die gedurende de behandeling van een vorig verzoek om internationale bescherming zijn afgelegd.

Waar verzoekster in het kader van haar huidig beschermingsverzoek opnieuw verwijst naar de problemen die zij reeds aanhaalde in het kader van haar tweede beschermingsverzoek, merkt de Raad op dat dit geen afbreuk doet aan de beoordeling in het kader van haar tweede beschermingsverzoek, zoals hierboven samengevat.

In de bestreden beslissing voegt de commissaris-generaal toe dat de recentste algemene informatie, zijnde de COI Focus "*Bosnië-Herzegovina – algemene situatie*" van 6 januari 2025, de beoordeling naar aanleiding van verzoeksters tweede verzoek om internationale bescherming dat zij, los van de ongeloofwaardigheid van haar problemen met haar familie, niet aannemelijk maakt dat zij geen beroep kan doen op nationale bescherming bij eventuele problemen met derden, zoals haar familie of criminelen, bevestigt. De bestreden beslissing luidt in dit verband terdege als volgt:

*"Uit de actueel beschikbare informatie aanwezig op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus: Bosnië-Herzegovina Algemene Situatie van 6 januari 2025**, beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_bosnie-herzegovina_algemene_situatie_20250106.pdf of <https://www.cgvs.be/nl>) blijkt bovendien nog steeds dat, niettegenstaande (belangrijke) hervormingen nog steeds nodig zijn, o.a. om corruptie verder aan te pakken en de georganiseerde misdaad te bestrijden, de Bosnische autoriteiten voor*

alle etnische groepen wettelijke mechanismen voor de detectie, vervolging en bestraffing van daden van vervolging garanderen. De rechten van de verdediging zoals het vermoeden van onschuld, de informatieplicht, het recht op een eerlijk en openbaar proces, het recht op een advocaat, het recht om te getuigen en het recht om in beroep te gaan worden ook wettelijk gegarandeerd. Hierbij dient aangestipt te worden dat de bescherming die de nationale overheid biedt daadwerkelijk moet zijn. Zij hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming te bieden tegen elk feit begaan door derden. De autoriteiten hebben de plicht om burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatsverbintenis in. Tevens blijkt uit de informatie van het Commissariaatgeneraal dat de werking van de politie zonder meer gericht is op het creëren van een veilige omgeving voor de hele bevolking en dat een aanzienlijk deel van de Bosnische bevolking een zeker vertrouwen tot een hoog niveau van vertrouwen heeft in de politie. Voorts blijkt dat, in het geval de Bosnische politie haar werk in particuliere gevallen niet naar behoren zou uitvoeren, er mogelijkheden zijn die openstaan voor elke burger om eventueel machtsmisbruik door en/of een slecht functioneren van de politie aan te klagen. Wangedrag van politieagenten wordt immers niet zonder meer gedoogd en kan leiden tot sanctionerende maatregelen en/of gerechtelijke vervolging. De civiele autoriteiten hebben daadwerkelijke controle over de veiligheidsdiensten en beschikken over mechanismen om gevallen van misbruik en corruptie te onderzoeken en te bestraffen. Om eventueel machtsmisbruik van politiefunctionarissen en andere vormen van onprofessioneel of onzedig gedrag van politiefunctionarissen doeltreffend te kunnen bestraffen, zijn binnen alle politiekorpsen onderzoekseenheden actief voor interne aangelegenheden. Daarnaast werd binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken het Openbaar Bureau voor Klachten (Public Complaints Bureau) opgericht dat onafhankelijk klachten van burgers over de politie behandelt. Wangedrag van politieagenten kan daarnaast ook gemeld worden via de Crime Busters Hotline. De overheid voorzag tevens in trainingen en handleidingen voor de politie om misbruiken en corruptie tegen te gaan en om het respect voor de mensenrechten te promoten. Verder kan elke Bosniër die meent in zijn/haar rechten te zijn geschaad zich wenden tot de Ombudsdienst (Institution of Human Rights Ombudsman for Bosnia and Herzegovina, dat uit drie ombudspersonen (i.e. een Servische, Kroatische en Bosniak) bestaat die de mensenrechtensituatie in Bosnië-Herzegovina opvolgen. Ook bestaat voor elke burger de mogelijkheid de eventuele onwettelijkheid van zijn of haar arrestatie aan te klagen bij het gerecht. Volledigheidshalve kan worden toegevoegd dat voorzieningen inzake kosteloze rechtsbijstand, verleend door gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties (o.a. Vaša Prava en het Helsinki Committee for Human Rights), in Bosnië aanwezig zijn. Informatie stelt ook nog dat, ofschoon er ook hier nog verdere hervormingen aangewezen zijn, een aantal voornamen stappen werden gezet om corruptie aan te pakken. Zo beschikt Bosnië-Herzegovina sinds 2014 over een Agentschap voor de Preventie van Corruptie en de Coördinatie van de strijd tegen Corruptie (APIK). Dit agentschap ontwikkelde een strategie tegen corruptie en in de daaropvolgende jaren werden ook in de beide entiteiten (RS en FBiH) anticorruptiestrategieën en actieplannen ontwikkeld. Ondanks het adequate institutioneel, wetgevend en strategisch kader op het vlak van corruptiebestrijding, blijft het aantal veroordelingen voor corruptie evenwel laag. Een gebrek aan harmonisatie van de verschillende wettelijke bepalingen op de verschillende bestuursniveaus, wordt hier als het grootste probleem aanzien. De Bosnische overheid wordt bij al het voorgaande bijgestaan door de "OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) Mission to Bosnia and Herzegovina", die onder meer inzet op trainingen bij politie en gerecht. Naast de gewone rechtsgang en de Ombudsdienst, zijn er ook het ministerie voor Mensenrechten en Vluchtelingen (MHRR) en een aantal ngo's en internationale mensenrechtenorganisaties tot wie burgers die zich in hun rechten miskend voelen zich kunnen wenden. Gelet op het voorgaande meen ik dat er gesteld kan worden dat in geval van eventuele (veiligheids)problemen de in Bosnië opererende autoriteiten aan alle onderdanen ongeacht hun etnische origine voldoende bescherming bieden en maatregelen nemen in de zin van artikel 48/5 van de Belgische Vreemdelingenwet d.d. 15 december 1980."

In het verzoekschrift verwijst verzoekster in deze voornamelijk naar haar Roma-etnie. Specifiek wat betreft de situatie van de Roma-gemeenschap in Bosnië-Herzegovina, oordeelt de Raad – op basis van de COI Focus "Bosnië-Herzegovina Algemene Situatie" van 6 januari 2025 – dat de Bosnische autoriteiten voor alle etnische groepen, dus ook voor de Roma-gemeenschap, wettelijke mechanismen voor de detectie, vervolging en bestraffing van daden van vervolging garanderen. Ook blijkt uit deze informatie dat er in Bosnië-Herzegovina talloze ngo's actief zijn, zoals Vaša Prava en het Helsinki Committee for Human Rights, die niet alleen een belangrijke rol spelen op vlak van humanitaire hulp, maar ook als verdediger van gemarginaliseerde bevolkingsgroepen bij de autoriteiten en het aanmoedigen tot participatie in de bestuursorganen, zoals ook reeds aangehaald in het kader van de beroepsprocedure van verzoeksters tweede verzoek om internationale bescherming. De informatie die verzoekster in de uiteenzetting van haar middel aanvoert, doet hier niet anders over denken. Uit de hierna volgende analyse inzake de situatie van de Roma-minderheid in Bosnië-Herzegovina, blijkt evenmin dat Roma in Bosnië-Herzegovina geen toegang hebben tot de in het land voorziene bescherming. Waar verzoekster in het verzoekschrift betoogt dat het louter bestaan van ngo's niet voldoende is om te kunnen stellen dat een individueel persoon effectief beschermd wordt, merkt de Raad op dat in het kader van haar tweede en haar huidige beschermingsverzoek eerst wordt verwezen naar algemene informatie om duidelijk te maken dat er algemeen gezien bescherming wordt geboden aan burgers in Bosnië-Herzegovina, met inbegrip van de Roma-minderheid. Het is vervolgens

aan haar om *in concreto* aannemelijk te maken dat zij hier desondanks geen beroep op kan doen. Zij slaagt hier echter zowel in het kader van haar tweede beschermingsverzoek, als in het kader van haar huidig, derde, beschermingsverzoek geenszins in. Te dezen merkt de Raad op dat verzoekster er met haar betoog in het verzoekschrift, dat uitsluitend bestaat uit verwijzingen naar algemene informatie, geenszins in slaagt aannemelijk te maken dat zij specifiek geen beroep zou kunnen doen op nationale bescherming.

De commissaris-generaal voegt in de bestreden beslissing tevens toe dat de beoordeling naar aanleiding van verzoeksters tweede beschermingsverzoek, dat zij niet aannemelijk maakt dat zij (en haar zoon) een nood aan internationale bescherming hebben ten aanzien van Bosnië-Herzegovina omwille van hun Roma-etnie, eveneens bevestiging vindt in de meest recente landeninformatie. In dit verband wordt in de bestreden beslissing terecht het volgende geoordeeld:

*“Betreffende uw reeds in het kader van uw vorig verzoek ingeroepen motief dat noch u noch uw zoon er een toekomst zouden hebben, dat u niet weet waar u er moet gaan en dat uw zoon er niet naar school zou kunnen gaan (Verklaring DVZ 2e VIB, vraag 17), toont de informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus: Bosnië-Herzegovina Algemene Situatie van 6 januari 2025**, beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_bosnieherzegovina_algemene_situatie_20250106.pdf of <https://www.cgvs.be/nl>) nog steeds aan dat heel wat Roma in Bosnië-Herzegovina zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan t.a.v. de Roma (bv. ook de algemene precaire economische toestand in Bosnië-Herzegovina, culturele tradities waardoor meisjes niet naar school worden gestuurd of Roma-kinderen al vroeg van school worden gehaald,... spelen evenzeer een rol). De Bosnische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, waaronder Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is in Bosnië het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden aanwezig en worden de rechten van de minderheden ook gerespecteerd. De Bosnische overheid beperkt zich niet tot het louter tot stand brengen van de nodige (antidiscriminatie)wetgeving, maar formuleert tevens concrete plannen ter verbetering van de moeilijke sociaal-economische positie en discriminatie inzake gezondheidszorg, onderwijs, tewerkstelling,... van de Roma. Dit leidde reeds tot vooruitgang op het vlak van burgerlijke registratie en huisvesting. Om de integratie van de Roma in de samenleving te verbeteren worden in Bosnië-Herzegovina vanuit de diverse overheden al vele jaren actieplannen aangenomen die erop gericht zijn de kansen op de arbeidsmarkt en de toegang tot gezondheidszorg, het onderwijs en de huisvesting te verbeteren (bijvoorbeeld de Roma Strategie, de actieplannen voor de periode 2017-2020, 2018-2022 en 2021-2025). Bovendien heeft het land in 2019 ook de Poznan-Verklaring (een verbintenis uit juli 2019 van de Balkanlanden i.v.m. de integratie van Roma) onderschreven. Op federaal en entiteitsniveau zijn er nationale minderheidsraden (Roma Comités) die op regelmatige basis samenkomen. Ook het Ministerie voor Mensenrechten en Vluchtelingen (MHRR) beschermt Roma tegen discriminatie en behandelt hun klachten. Om de implementering en de efficiëntie van de beleidsplannen in verband met de Roma in de westelijke Balkan en ook de principes van goed bestuur en lokale participatie hierbij te ondersteunen, hebben de Raad van Europa en de EU in 2017 samen het zogenoemde ROMACTED-steunprogramma opgezet. Op 20 maart 2018 vond de officiële lancering plaats van het ROMACTED programma in Bijeljina, Brcko, Donji Vakuf, Gradiška, Kakanj, Prnjavor, Travnik, Tuzla, Visoko en Vukosavlje. In de daaropvolgende jaren heeft ROMACTED als drijvende kracht gefungeerd bij het opzetten van workshops met als doel het nationale actieplan lokaal beter te implementeren. Het ROMACTED-programma is gericht op het opbouwen van politieke wil en aanhoudende beleidsbetrokkenheid van lokale autoriteiten om democratisch lokaal bestuur en empowerment van lokale Romagemeenschappen te versterken. Concreet betekent dit ook dat in de periode 2018-2019 een groot aantal lokale initiatieven, samenwerkingsverbanden en synergiën op poten zijn gezet, zoals onder meer initiatieven in verband met huisvesting, energievoorzieningen, onderwijs, en de versterking van onderwijscapaciteiten voor Romakinderen. Op 19 oktober 2021 is in Bosnië-Herzegovina de tweede fase van het ROMACTED-programma “Promoting good governance and Roma empowerment at local level” gelanceerd. Er zijn in Bosnië ook meerdere ngo’s actief die de rechten en integratie van Roma verdedigen. Al die organisaties zijn via allerhande projecten actief in de versterking van de sociale, educatieve, professionele, juridische situatie of de gezondheidstoestand van de Roma. Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Bosnische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging dienen te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden moeten het ontzeggen van rechten en de discriminatie van die aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend*

zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Bosnië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden, waarvan kan aangenomen worden dat er over bericht wordt en/ of dat deze bijgevolg gedocumenteerd kunnen worden. Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Bosnische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Om dezelfde redenen is er ook geen sprake van een reëel risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet.”

De door verzoekster in haar verzoekschrift geciteerde informatie is niet van aard afbreuk te doen aan voormelde analyse gebaseerd op de COI Focus “*Bosnië-Herzegovina Algemene Situatie*” 6 januari 2025. Hieruit blijkt dat de Roma in Bosnië-Herzegovina op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden en zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden, doch ook dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Bosnische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Met deze informatie slaagt verzoekster er bovendien geenszins in om *in concreto* aan te tonen dat haar zoon in Bosnië-Herzegovina geen onderwijs zal kunnen genieten, waardoor er geen sprake is van een schending van artikel 28 van het Kinderrechtenverdrag of de daaraan koppelde schending van artikel 3 van dit verdrag. Zij maakt evenmin aannemelijk dat zij (en haar zoon) van andere publieke voorzieningen volledig zouden worden uitgesloten, laat staan dat zij persoonlijk in een uitzonderlijke situatie zouden terechtkomen die als vervolging kan worden aangemerkt.

Tot slot, waar verzoekster in haar verzoekschrift opwerpt dat zij en haar zoon een nood aan internationale bescherming hebben omwille van de combinatie van factoren eigen aan hun situatie, zijnde haar Roma-afkomst, het feit dat zij een vrouw is, haar interreligieus huwelijk met familiedruk, het feit dat zij een alleenstaande moeder is met een minderjarige zoon die zich in België integreert, oordeelt de Raad dat – los van het feit dat geen geloof wordt gehecht aan haar vermeende problemen met haar familie – uit de beoordeling van haar tweede en haar huidig beschermingsverzoek en de daarin vervatte algemene informatie blijkt dat vrouwen en zeker alleenstaande moeders met een Roma-etnie bijkomende moeilijkheden kunnen ondervinden in Bosnië-Herzegovina, doch niet dat zij algemeen gezien in een situatie van vervolging of ernstige schade zullen terechtkomen in het land. Met haar betoog dat bestaat uit verwijzingen naar algemene informatie slaagt verzoekster er niet in om *in concreto* aan te tonen dat dit in haar specifieke situatie wel het geval zou zijn.

2.3.9. Vervolgens kan ook geen nood aan internationale bescherming worden afgeleid uit verzoeksters verklaring dat zij in België gewerkt heeft, dat haar zoon in België naar school gaat, Nederlands spreekt en zich hier integreert.

In deze onderstreept de Raad dat de nood aan internationale bescherming van verzoekster en haar zoon dient te worden beoordeeld ten aanzien van hun land van nationaliteit, Bosnië-Herzegovina. Hun verblijfssituatie in België is daartoe niet dienstig, tenzij deze bij terugkeer naar Bosnië-Herzegovina in hun hoofde aanleiding zou geven tot een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade. Zij maakt echter geenszins aannemelijk dat en hoe hun verblijfssituatie in België in hun hoofde aanleiding zou geven tot een intentionele bedreiging van hun leven, vrijheid en/of fysieke integriteit bij terugkeer naar Bosnië-Herzegovina.

Tevens voegt de Raad nog toe dat eventuele aanpassingsmoeilijkheden bij terugkeer naar Bosnië-Herzegovina geen enkel verband houden met een gegronde vrees voor vervolging in hoofde van verzoekster en haar zoon in Bosnië-Herzegovina, noch met een reëel risico op het lijden van ernstige schade, zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming. Hoewel er begrip kan worden opgebracht voor het feit dat een terugkeer van verzoekster en haar zoon naar hun land van herkomst bepaalde inspanningen, aanpassingen en mogelijke aanpassingsmoeilijkheden met zich meebrengt, betreft dit geenszins een intentionele bedreiging van hun leven, vrijheid en/of fysieke integriteit en zodoende geeft zulks in hun hoofde geen aanleiding tot een gegronde vrees voor vervolging, zoals voorzien in het Verdrag van Genève, of een reëel risico op het lijden van ernstige schade, zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

2.3.10. Verder, wat betreft verzoeksters verklaring dat zij niet meer samen is met haar ex-man en dat hij in de gevangenis zit, merkt de Raad op dat zij hier geen nood aan internationale bescherming koppelt. Wanneer zij bij het invullen van het document “*verklaring volgend verzoek*” bij de Dienst Vreemdelingenzaken uitdrukkelijk gevraagd wordt of zij nog iets wou toevoegen, stelt zij enkel dat zij zo iemand niet nodig heeft in haar leven.

2.3.11. Tot slot herneemt de Raad volledigheidshalve dat verzoekster geen stukken ter staving van haar huidig beschermingsverzoek neerlegde, noch in het kader van de administratieve procedure, noch in het kader van de onderhavige beroepsprocedure.

2.3.12. Gelet op het geheel van wat voorafgaat, treedt de Raad de commissaris-generaal bij waar deze besluit dat er geen nieuwe elementen of feiten aan de orde zijn of door verzoekster zijn voorgelegd die de kans aanzienlijk groter maken dat zij voor erkenning als vluchteling, in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, of voor subsidiaire bescherming, in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet, in aanmerking komt. De motieven van de bestreden beslissing zijn pertinent, draagkrachtig en worden door de Raad in hun geheel overgenomen.

Bijgevolg heeft de commissaris-generaal in de bestreden beslissing ten aanzien van verzoekster terecht besloten tot de niet-ontvankelijkheid van haar volgend verzoek om internationale bescherming. Een schending van artikel 57/6/2 van de Vreemdelingenwet blijkt niet. Een verder onderzoek ten gronde in het kader van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet dringt zich niet meer op nu het volgend verzoek terecht niet-ontvankelijk wordt verklaard.

2.3.13. Uit het voorgaande blijkt dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht of een kennelijke beoordelingsfout kan niet worden aangenomen.

2.3.14. Waar verzoekster "*in de meest ondergeschikte orde*" vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissingen van de commissaris-generaal houdende een niet-ontvankelijk verzoek (volgend verzoek) te vernietigen om redenen, vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoekster echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont zij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zestien maart tweeduizend zesentwintig door:

V. SERBRUYNS, wvd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERKIMPEN, griffier.

De griffier, De voorzitter,

K. VERKIMPEN

V. SERBRUYNS